

ДО 150-РІЧЧЯ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова від дня свого створення 1(13) травня 1865 року займає одне з провідних місць у формуванні системи освіти, у розвитку наукових досліджень і культури в Україні. Він є одним з найстаріших університетів України і фактично визначає стан і перспективи розвитку освіти, науки і культури в мережі освіти нашої країни. ОНУ імені І.І. Мечникова – всесвітньо відомий університет з високим міжнародним авторитетом, у світовому рейтингу займає почесне 48-е місце серед 75 країн університетів світу.

Історія вищої освіти на півдні України почалася в 1865 року з установи Імператорського Новоросійського університету та подальший її розвиток нерозривно пов'язаний з діяльністю ОНУ імені І.І. Мечникова. Загальнонаціональний вплив ОНУ імені І.І. Мечникова на освіту полягає в тому, що значна частина вищих навчальних закладів на півдні України створена на базі факультетів університету (Одеський державний медичний університет, Одеський державний економічний університет, Одеська національна юридична академія).

Багато яскравих сторінок вписали в історію України та університету всесвітньо відомі видатні вчені: фізіолог І.М. Сеченов – засновник вітчизняної фізіології, перший президент АН України, академік, мікробіолог Д.К. Заболотний, академік, ботанік В.І. Липський, біолог О.О. Ковалевський; фізик Ф.Н. Шведов; фізик-теоретик, засновник математичного відділення Новоросійського товариства природознавців М.О. Розумів, академік АН СРСР, засновник всесвітньо відомої школи хіміків-органіків М.Д. Зелінський, академік Російської АН та АН СРСР історик й археолог Ф.І. Успенський, академік, член Президії НАН України, засновник Фізико-хімічного інституту НАН України О.В. Богатський, член-кореспондент АН УРСР, засновник Одеського планетарію астроном В.П. Цесевич, математики М.Г. Крейн, О.І. Ляпунов і І.М. Занчевській, прославлений історик М.Е. Слабченко;

славист В.І. Григорович, зоолог Д.К. Третьяков, геолог О.Н. Криштарович, хімік Л.В. Писаржевський та багато-багато інших.

Одну з яскравих сторінок в історію Одеського університету вписав вчений-біолог, лауреат Нобелівської премії І.І. Мечников, який викладав тут упродовж двадцяти п'яти років. У зв'язку з епохою реформ та експериментів радянської влади у вищій школі в Україні, було ліквідовано Новоросійський університет у 1920 році. Замість нього з'явилися нові інститути: медичний, фізико-математичний і гуманітарно-суспільний, перетворений в Інститут народного господарства, сільськогосподарський, політехнічний. У 1930 році реорганізований і сам Інститут народного господарства, замість нього у 1930 р. створили три інші інститути: соціального виховання, професійної освіти та фізико-хіміко-математичний.

Врешті закриття університетів в Україні визнали невдалим експериментом, і в 1933 році інститут соціального виховання став педагогічним інститутом, а на базі двох інших створено Одеський державний університет. Він мав готувати кадри для вищих і середніх спеціальних навчальних закладів і загальноосвітньої школи та дбати про розвиток радянської школи.

Першим ректором ще до офіційного відкриття університету у 1865 році був призначений професор І.Д. Соколов. Протягом перших 25 років свого існування університет мав 145 викладачів: професорів богослов'я, ординарних і екстраординарних професорів, доцентів, приват-доцентів, сторонніх викладачів і лекторів. В даний час ректором Одеського національного університету імені І.І. Мечникова є доктор політичних наук, професор І.М. Коваль.

Слід зазначити, що троє із шести президентів Академії наук України працювали професорами ОНУ імені І.І. Мечникова: академіки Д.К. Заболотний, В.І. Ліпський, О.О. Богомолець. Зараз в ОНУ імені І.І. Мечникова працюють 5 лауреатів державних премій, 15 заслужених працівників освіти та діячів науки і техніки.

Основна мета університету – підготовка кваліфікованих кадрів для забезпечення потреб різних галузей господарства та виробництва у фахівцях освіти, науки, мистецтва, економіки, права, підприємництва тощо. Заходи, які спрямовані на досягнення мети, зазначені в Уставі університету, що затверджений у Міністерстві освіти та науки України.

Міжнародне визнання ОНУ імені І.І. Мечникова як одного з лідерів національної освітньої мережі підтверджується також тим, що майже 40 відомих університетів світу, співпрацюють з університетом у рамках довгострокових угод, у тому числі по 5 проектам TEMPUS-TACIS, чисельним програмам INTAS, НОУ-ХАУ, СКОР та інші.

В ОНУ імені І.І. Мечникова працюють 28 відомих наукових шкіл. 24 вчених університету входять до складу 18 наукових і професійних рад України. Наукові дослідження зосереджені в 30 наукових підрозділах, серед яких 4 науково-дослідних інститути, 11 науково-дослідних центрів, 14 науково-дослідних лабораторій. Лише за останні 3 роки співробітники ОНУ імені І.І. Мечникова опублікували близько 8700 робіт. Серед них – 116 монографій, 395 підручників, більше 2000 учбово-методичних видань. У міжнародно-визнаних журналах опубліковано більш, ніж 2150 робіт.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова є загальноновизнаним провідним вищим навчальним закладом у групі класичних університетів, національним, науковим і культурним центром України. Університет займає 4 місце у рейтингу вищих навчальних закладів України відповідно до показників наукометричної бази даних SCOPUS.